

Perspectives Challenge A2

Мога да се възприема като част от обкръжението си.
Култура на предприемачеството



Защо в езерото вече няма риби?

Какви са причините за едно събитие, какви са последиците от него? За да обосноват това, децата се занимават с въпроса защо в едно море вече не може да се лови риба – и те дават предложения за решение. Допълнително се разглежда и темата „Отпадъци и безредие в клас“.



















Материали за учителите

В материалите провеждането на предизвикателствата е описано детайлно, стъпка по стъпка, за да се даде възможност за директното им използване в класната стая. Материалите за учителите се прилагат заедно с материалите за учениците (=Работни листове).

Знакът „➔“ е използван за работна задача, която служи за задълбочаване на знанията и се прави по избор. Съответните работни листове се намират в документа „Допълнителни материали за учениците“. Всички документи са публикувани на интернет страницата www.youthstart.eu

Програмата Youth Start Entrepreneurial Challenges

е базирана на TRIO-модела за предприемачество – www.youthstart.eu

Базисно обучение по предприемачество		Култура на предприемачеството			Гражданско обучение по предприемачество
 Idea Challenge	 Hero Challenge	 Empathy Challenge	 Storytelling Challenge	 Buddy Challenge	 My Community Challenge
 My Personal Challenge	 Lemonade Stand Challenge	 Perspectives Challenge	 Trash Value Challenge	 Open Door Challenge	 Volunteer Challenge
 Real Market Challenge	 Start Your Project Challenge	 Extreme Challenge	 Be A Yes Challenge	 Expert Challenge	 Debate Challenge

TRIO-моделът е цялостна концепция, която обхваща три области:

„Базово обучение по предприемачество“ разглежда базисната квалификация, свързана с предприемаческо мислене и поведение, компетентността за разработване на собствени идеи и умението да ги реализираш гъвкаво и иновативно. **„Култура на предприемачеството“** се свързва с насърчаването на култура на открито приемане на новостите, култура на емпатия, на екипност и креативност, на целенасоченост и собствена инициатива, но също така и осъзнаване и готовност за поемане на риск.

„Гражданско обучение по предприемачество“ цели укрепването на социалната компетентност на граждани, които да поемат отговорност за себе си, за другите и за околната среда. Всяко от **18-те предизвикателства** е замислено като „семејство“, което е включено в една от изброените по-горе три области на TRIO-модела, като отделните семейства-предизвикателства обхващат различни образователни нива. Обозначенията върху материалите за обучение показват нивото, за което са предназначени: A1 – начална степен, A2 – прогимназиална степен, B1, B2 и C1 – различни нива на горната гимназиална степен. Всяко следващо ниво надгражда предходното.



Методически указания

Тема	Защо в езерото вече няма риби? (опростена диаграма Причина-Следствие)
Ниво	A2
Фамилия предизвикателства	<p>Perspectives Challenge – всичко е въпрос на перспективи!</p> <p>Праволинейното мислене рядко ще помогне на някого да напредне. Само който се съобразява с различни перспективи, може действително да разбере взаимовръзките. Затова децата от началното училище проследяват следите на една 20-лева банкнота. Учениците от прогимназията научават с помощта на един проблем (напр. „Защо няма вече риба в езерото?“) за причините и техните последици. В гимназията младежите се научават, че трябва да се познават добре връзките между отделните въздействащи фактори, за да може да се стигне до целенасочена намеса.</p>
Продължителност	2–3 учебни единици (вкл. ➡ , във всеки случай 3 единици)
Идеята зад това предизвикателство	<p>Предизвикателството за децата се състои в това, на базата на прости примери да открият причините защо в едно езеро вече няма риби. Идентифицираните причини се подреждат систематизирано, като ориентацията определя диаграма на причинно-следствените връзки. След това трябва да се анализира въздействието на този проблем върху отделните лица (групи от хора) и цялото общество. В следващата стъпка се разработват мерки за разрешаване на проблема. Друг практически пример се занимава с въпроса „Защо в класа има все повече безредие и отпадъци?“</p>
Предприемачески компетентности съгласно Референтната рамка	<p>Мога да изпълнявам несложни задачи.</p> <p>Мога да развивам творчески идеи, които решават проблеми.</p> <p>Мога да презентирам моите идеи.</p> <p>Мога да работя с други при договорени отговорности и се изправям срещу възможни проблеми.</p> <p>Занимавам се с темите за ориентирани към бъдещето действия в икономиката и обществото и обмислям какви са моите възможности да дам своя принос в ежедневието си.</p>
Езикови компетентности	<p>Мога да опиша от какво може да бъде предизвикан един проблем.</p> <p>Мога да опиша най-малко три мерки за намаляване на безредието и на отпадъците в клас.</p>



Лексика по темата (на учебни плакати)	климатични промени, опазване на околната среда, замърсяване на околната среда, кислород, водорасли
Проверка на компетентностите	<p>Мога да открия и опиша причините за съществуването на толкова много безпорядък и отпадъци в класната стая.</p> <p>Мога да разработя план с мерки за намаляване безпорядъка и отпадъците в класа.</p>
Предварителни знания	Основните знания за опазване на околната среда са познати.
Тяло & Дух	На следните адреси ще намерите кратки, леки упражнения за активиране и концентрация, както и повишаване на внимателността (вкл. кратки видеа) Изберете в зависимост от ситуацията едно или повече от предложените упражнения: www.youthstart.eu или на www.youthstartbg.weebly.com/
Подготовка	<ul style="list-style-type: none"> • Да се свалят от интернет и копират (А4) работни листове. • Да се свали и копира (А3) обзорния лист „Риби“ – виж ПП-презентацията. • Да се свали и копира (А3) обзорният лист „Безпорядък“ – виж ПП-презентацията. • флипчарт • щифтове
Провеждане Работна стъпка 1	<p>Въвеждане в тематиката (Работен лист 1 – Работна задача 1)</p> <p>а) Децата получават кратък обзор по тематиката на работния лист и обяснение какво означават съответните категории (човек/околна среда/материал/метод). В зависимост от нивото на уменията за четене, текстът може да бъде прочетен заедно или самостоятелно.</p> <p>б) С помощта на уводния текст и разказа на стария човек децата разпределят отделните причини за проблема в съответните категории. Зависи от езиковата компетентност дали задачата да се извърши заедно, по двойки, съотв. групи или самостоятелно.</p> <p>в) Ако разпределянето не е извършено на общо събрание то децата представят своите предложения за решение, обсъжда се разпределянето по категории и могат да бъдат направени необходимите корекции.</p> <p>г) Предложение за решение на Работна задача 1 ще намерите в ПП презентацията.</p>



Работна стъпка 2	<p>Разсъждения за въздействията (Работен лист 1 – Работна задача 2)</p> <p>Деца трябва да разсъждават върху това какво отражение върху животинския и растителния свят, както и върху хората, оказва фактът, че вече няма риба в езерото. Отраженията се събират върху дъска (или флипчарт) и върху Работен лист 1.</p> <p>Възможни последици (предложение за решение на Работна задача2): <i>измиране на птици, хора губят работата си и се изселват, вече е невъзможно снабдяването с някои хранителни продукти от региона, замърсяването на водата води до заболяване на хората,</i></p>
Работна стъпка 3	<p>Защо има все още толкова много безпорядък и отпадъци в класната стая? (Работен лист 2)</p> <ol style="list-style-type: none"> Деца получават Работен лист 2, за да работят по един проблем от тяхното училищно ежедневие. В малки групи те трябва да открият причините за многото безпорядък и отпадъци в класната стая. Категориите са аналогични на тези от първия пример. Резултатите на отделните групи се презентират накратко и се събират върху флипчарт. Всички заедно в класа изработват план от мерки за намаляване на безпорядъка и отпадъците в класната стая. Мерките се записват на флипчарт и се окачват в класната стая.
Работна стъпка 4	<p>Работен лист 3 – Самооценка в края на урока.</p> <p>Да се проведе индивидуално. Всяко дете се оценява само.</p> <p>Прочетете бавно всяко твърдение. Дайте време на децата да помислят и да се оценят сами, като заградят с кръгче съответните смайлове. Може да се наложи твърденията да бъдат разяснени по-подробно, като се даде на децата подходящ пример.</p> <p>Когато въпросниците са попълнени, може да ги съберете или да ги обсъдите с целия клас.</p>
➔ Работна стъпка 5	<p>Работен лист 4 – Обобщение на саморефлексията.</p> <p>Провежда се самостоятелно или по двойки. Прочетете на глас всеки въпрос и дайте време на децата да запишат своите отговори. Използвайте този обобщаващ работен лист за една последна дискусия! Той е много подходящ, за да се покаже на родителите какво са научили в класа тяхната дъщеря/техният син!</p>
Контекст в рамките на програма - Предизвикателства	<p>Това предизвикателство надгражда „Perspective Challenge“ от ниво A1 и служи като подготовка за предизвикателствата „Perspectives Challenges“ от горните нива. В рамките на фамилията предизвикателства има интензивна връзка с предизвикателството „Мечтаната ми професия“ (също от ниво A2). В контекста се препоръчват също предизвикателствата от фамилията „Idea“.</p>



Полезни интернет връзки	За проекта Youth Start Entrepreneurial Challenges: www.youthstartproject.eu Допълнителни учебни материали (включително филми): www.youthstart.eu
Източници	Каору Ишикава: Диаграмата Ишикава е разработена в началото на 40-те години от японския учен Каору Ишикава. Тя е един инструмент за управление на качеството в мениджмънта, използван за анализ на проблеми, свързани с качеството и причините за тях. (Диаграма „Причина-Следствие“).
Условия за ползване	Всички материали за учители и ученици, разработени в рамките на Youth Start Entrepreneurial Challenge, са под лиценз на Креатив комънс (Creative-Commons-Lizenz). Можете да размножавате и разпространявате материалите във всякакъв формат или среда, но само при коректно назоваване на имената. Няmate право да използвате материалите с комерсиална цел. Можете да обработвате материалите, но да ги разпространявате само под същия лиценз както оригинала. Точните подробности по лиценз ще намерите на интернет страницата: http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.de Екипът на Youth Start Team ще се радва, ако се свържете с нас: от една страна за свързване с националните партньори и техните предложения и от друга – за подпомагане реализацията на проекта. e-mail: siop_smartstarteurope@abv.bg ; office@ifte.at
Автор/и Издател/и	Гералд Фрьолих (автор) Ева Ямбор (издател), Йоханес Линднер (издател), Горанка Недева (издател)
Графично оформление	Валентин Майерхофер (оформление), Петер Щромбергер (пиктограми)
Превод Редактор	Зоя Каприева (превод) Горанка Недева (редактор), Мая Гешева (редактор)